

адміністратори стосовно акаунтів на випадок смерті користувача, вказані дії вчиняються на підставі укладеного договору між ним і адміністратором. З огляду на те, що ст. 1252 Цивільного кодексу України встановлено вичерпний перелік розпоряджень, які прирівнюються до нотаріально посвідчених заповітів, розглянуті вище способи реалізації волевиявлення щодо долі акаунтів не можна розцінювати як заповіт. Однак, якщо після такого договору був складений заповіт, у якому змінено осіб, яким необхідно передати акаунти, то юридично значимим для адміністратора є останній правочин.

Список використаних джерел

1. Google впровадила «електронний заповіт». [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://dt.ua/TECHNOLOGIES/google-vprovadila-elektronniy-zapovit-120347_.html
2. Новые сервисы обещают сохранение цифровой жизни после смерти. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://alex-simferopol.org.ua/index.php?newsid=2724>
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. (зі змінами і доповненнями) // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
4. Про страхування: Закон України в редакції Закону від 04.10.2001 №2745-III / Відомості Верховної Ради. – 2002. – № 7. – Ст. 50.

Мілух О.Є.

*студентка V курсу
юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету*

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри
конституційного, адміністративного та фінансового права
Вербіцька М.В.*

АРЕШТ МАЙНА, ЯК ВИД ВИКОНАННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ

Актуальність теми. Поняття арешту і вилучення майна боржника на сьогодні не повністю досліджене у юридичній науці. Суть даного інституту полягає у поновленні порушених прав осіб, є одним із засобів завершення правової діяльності щодо захисту прав громадян, сприяє зміцненню законності у відносинах, що виникають при виконанні рішення.

Питання стосовно арешту і вилучення майна боржника були предметом дослідження таких науковців, як: А. І. Бажанова, І. В. Березняков, Ю. В. Білоусов, Є. Желтухін, В. В. Захаров, В. В. Ігнатенко, О. Р. Ковалишин, І. І. Кравченко, Л.Л. Крилов, М. І. Омельченко, В. М. Притулок, Т. Тилик, С. Я. Фурса та інші. Однак існують досі проблемні питання, що стосуються накладення арешту на майно боржника.

Мета роботи полягає у виявленні і аналізі проблеми, що виникає при арешті та вилученні майна.

У законодавстві не існує визначення поняття «арешт майна боржника». Для розуміння поняття арешту майна слід розглянути визначення, що існують у юридичній літературі.

Ю. М. Дьомін під арештом майна розуміє процесуальний захід, спрямований на забезпечення майна з метою недопущення його втрати. М. Й. Штефан визначає арешт майна, як судове обмеження свободи власника майна розпоряджатися ним до визначення його подальшої долі [6, с. 140]. Ю. В. Білоусов під арештом майна розуміє дію державного виконавця, що полягає в описі майна боржника, визначеними у виконавчому документі, або ж достатнього для виконання рішення, накладення заборони на його відчуження, у разі необхідності – у його вилученні [2, с. 92]. Значення арешту майна для виконавчого провадження, як зазначає І. І. Кравченко, полягає в тому, що він є основним заходом примусового виконання і застосовується для забезпечення збереження майна боржника, яке підлягає переданню стягувачеві або для подальшої реалізації [3, с. 186]. Нині в Україні арешт майна боржника є одним із найдієвіших способів спонукання боржника до виконання рішення суду [1].

Метою накладення арешту на майно боржника відповідно до статті 57 Закону України «Про виконавче провадження» є забезпечення реального виконання рішення.

«Звернення стягнення на майно боржника» яке закріплене у законодавстві занадто спрощує реальний процес, оскільки перед накладення арешту необхідно знайти (виявити) [5, с. 9]. Якщо не вдається виявити майно, виконавцеві необхідно оголосити розшук майна боржника. А потім, аж накласти арешт на майно.

Розглядаючи звернення стягнення на майно боржника як процес, С. Я. Фурса виділяє у ньому такі етапи: виявлення майна; власне арешт, який включає опис та оцінку майна; його вилучення; передання на зберігання; зберігання майна; передання майна спеціальним суб'єктом для реалізації; реалізація [5, с. 9].

Відповідно до статті 59 Закону особа, яка вважає, що майно, на яке накладено арешт, належить їй, а не боржників, може звернутися до суду з позовом про визнання права на майно і про звільнення майна з-під арешту.

На практиці трапляються випадки, коли при накладення арешту на майно при відкритті виконавчого провадження боржник не має можливості виконати рішення суду самостійно.

Часто трапляються зловживання пов'язані із зверненням стягнення на коштовне майно, яке уцінюється і в результаті продається за заниженими, а не за ринковими цінами «своїм» людям. За даними, які наводить І. І. Кравченко, лише третина арештованого майна реалізується за ринковими цінами [3, с. 186].

Державним виконавцям при накладенні арешту на нерухомо майно, слід детально його описувати, оскільки, наприклад, квартиру чи

житловий будинок можна перепланувати, добудувати, зруйнувати тощо.

Складною є ситуація, коли, наприклад, необхідно звернути стягнення на 1/3 частини однокімнатної квартири, яка належить не лише боржникові, а членам його сім'ї. Така квартира є неподільним майном, тому неможливо відчужити її частину для погашення боргу [4, с. 117-120].

Якщо оперативно не накласти арешт на майно боржника, то він цілком законно може його відчужити шляхом укладення договорів дарування або купівлі-продажу.

Висновки. Отже, з наведеного вище аналізу інституту арешту майна боржника як одного із найдієвіших засобів виконання судових рішень на практиці існує чимало проблемних питань. Законодавцеві слід врахувати проблемні положення практичної сторони і заповнити прогалини, які існують у законодавстві.

Список використаних джерел

1. Березнякова І. В. «Стародавні» арешти: проблеми скасування // І. В. Березнякова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/27_PAS_2014/Pravo/10_177259.doc.htm
2. Білоусов Ю. В. Виконавче провадження: навч. посіб. / Ю. В. Білоусов. – К.: Прецедент, 2005. – 192 с.
3. Кравченко И. И. Обращение взыскания на имущество должника как принудительная мера исполнения решения / И. И. Кравченко // Цивилистическая процессуальная мысль. Международный сборник научных статей. Выпуск 3 «Исполнительный процесс» / под ред. д.ю.н., профессора, заслуженного юриста Украины С. Я. Фурсы. – К.: Издатель Фурса С. Я., 2014. – 588 с. – С. 182-189.
4. Тилик Т. Дотримання прав громадян при зверненні стягнення на жилі приміщення / Т. Тилик // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – №6. – С. 117-120.
5. Юридична енциклопедія: довідк. вид. В 6 т. Т. 2. Д - Й [подано 1595 ст., карт та іл.] / Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана; редкол.: Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) [та ін.]. – К.: Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1999. – 744 с.